

اعتبار «سابقه» و حکم به آن در انگلستان و فرانسه

بهرتر است زیرا قانون نیز مانند زبان و ادبیات و صنایع زائیده افکار و آمال و اوضاع هرملتی است و لهذا قانون هر کشور را فقط نسبت بخصایص مردم آن کشور میتوان انتقاد نمود و غالباً قانونیکه نسبت بصفات مشخصه يك ملت مناسب و قابل تمجید است نسبت بصفات و اوضاع ملت دیگر نا مناسب و بی مورد است پس باید در نظر داشت که اگر قطعیت سابقه مهمترین رکن قانون انگلیس شده است علت واقعی آنرا تنها میتوان در تاریخ کشور انگلیس یافت نه از راه مقایسه ب فواین کشور های دیگر و از مطالعه تاریخ انگلیس بخوبی آشکار میشود که خصایص قانون آن کشور زائیده افکار و عقاید ملت آنست که از آن جمله اتکاء به عرف و عادت و احترام فوق العاده نسبت بقضات و اجتناب از وضع و تدوین اصول و کلیات میباشد همچنین مشخصات قانون فرانسه که عمده آن اتکاء با اصول و کلیات است نتیجه خصائص نژادی و تحولات تاریخی آن کشور میباشد.

فؤاد روحانی

پس از نظر ثابت بودن قانون رویه انگلیس بهتر از رویه فرانسه است و یکی از بزرگترین علمای حقوق فرانسه در این باب چنین میگوید «باید در ذکر محاسن و مزایای رویه قضائی (حکم سابقه در فرانسه) زیاده روی کرد رویه قضائی برای سیر تکاملی قانون وسیله بسیار ناقصی است زیرا تصمیماتی که گرفته میشود همواره در معرض تغییر و تبدیل است ..... پیشرفتی که از راه رویه قضائی در قانون حاصل میشود ثابت و قطعی نمیگردد مگر هنگامی که متن قانون (مدون) آنرا تأیید نماید».

از مطالب فوق این نتیجه کلی بدست میآید که در مقابل غالب محاسنی که علمای حقوق انگلیس برای قطعیت سابقه در قانون خود ذکر میکنند در قانون فرانسه هم تضمیناتی موجود هست ولی از بعضی جهات مانند ثابت و قطعی بودن قانون بر روی هم رویه انگلیس بهتر است اما در یاداب موضوع این نکته را هم باید علاوه کرد که اصولاً پس از مقایسه قانون دو کشور نمیتوان گفت این يك از آن يك

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی